

## kritieken

# Enerverende familietragedie op een kale theatervloer

### Theater

'Al mijn zonen' van Arthur Miller door TA-2 (Toneelgroep Amsterdam) / Toneelschuur Producties; regie: Thibaud Delpout; in Toneelschuur te Haarlem t/m 22-12; inlichtingen: 023-5173910, [www.toneelgroepamsterdam.nl](http://www.toneelgroepamsterdam.nl) of [www.toneelschuurproducties.nl](http://www.toneelschuurproducties.nl)

Bombastisch aanzwellende koormuziek, een langzaam oplichtende scène, dan een stilteklap en de eerste zin. Het is alsof je in de bioscoop zit bij aanvang van een spannende film. En spannend wordt het, de 'Al mijn zonen'-enscenering van Thibaud Delpout.

De kracht van het al in 1948 verfilmde 'All my sons' van de Amerikaanse auteur Arthur Miller (1915-2005) ligt allereerst in een familiegeheim, dat eigenlijk iedereen kent, maar onbesproken blijft: vader Joe Keller heeft in de oorlog met handel in defect vliegtuigmateriaal de dood van 21 piloten veroorzaakt. Hij liet er zijn zakenpartner Steve voor opdraaien.

Delpout versterkt de energie van het stuk door een onorthodoxe mengeling van filmische en theatrale effecten. Sentimenten krijgen domweg een ander volume door (film)muziek. Harde overgangen tussen scènes laten je blik verspringen naar verschillende locaties, alsof je naar camerabeelden kijkt. Gebaren-

taal wordt uitvergroot om ook de achterste rijen in de zaal te bereiken. Slapen gebeurt op de kale vloer. En de heftigste confrontatie gaat juist met veel modder en neerspuwend water gepaard.

Delpout laat kitsch zijn, tot op zekere hoogte, hallucinerende werk doen, maar verstaat de kunst deze tegelijkertijd te relativiseren. Daardoor stijgt Millers realisme boven zichzelf uit en krijgt het een universele betekenis. Niet het bedrog van Joe of de mogelijke ontmaskering van het geheim is het opwindende element. Wat overheerst is de vraag hoe zulk bedrog doorsijpelt in de verhoudingen. En waarom mensen bedrog in stand houden, ook al gaat dit tegen hun gevoel in.

De bizarre contrasten in de voorstelling raken aan de tegenstrijdige zielenroerselen van de personages. Onwillekeurig raakt de toeschouwer daar bij betrokken en besef je dat een oordeel van buitenaf niet zo eenvoudig is. Als zoon Chris wil trouwen met Steve's dochter Ann, tevens de vroegere verloofde van zijn in de oorlog vermiste broer Larry, krijgt de tragedie een versnelling. En klassieke allure. Mede door het zeer sterke spel, zeker in de driehoek vader, zoon en moeder.

Roeland Fernhout zet Chris neer als een wat onnozele hals, maar laat

tegelijkertijd doorschemeren dat deze zijn onwetendheid daar gemakshalve ook wel achter heeft weten te verschuilen. Prachtig, afwisselend weezin- en deerniswekkend is Fred Goessens is als vader Joe in zijn weigering de fraude te erkennen en het groeiend besef dat iedereen het allang weet.

En dan Marieke Heebink als moeder Kate. Zoals zij geëxalteerd spel laat contrasteren met stil spel, waarin het dilemma voelbaar wordt van loyaliteit en walging, is adembenemend. En dat alles op een kale vloer. Intrigerend en enerverend.

**Hanny Alkema**

## Waarom houden familieleden bedrog in stand?